

شناسایی و ارزیابی عوامل مؤثر بر تصویرسازمانی با رویکرد تحقیق آمیخته

علی دیواندری *، اشکان الهیاری **
مجتبی برادی ***

چکیده

مدیریت راهبردی برنده در برگیرنده مجموعه‌ای از فعالیت‌ها به منظور ایجاد، حفظ و گسترش ارزش ویژه برنده است. در این میان، پیاده‌سازی راهبردهای برنده‌نیگ، جهت حفظ و گسترش این ارزش از درجه اهمیت بالایی برخوردار است. از اینرو تحقیق مزبور در صدد است تا عناصر اصلی پیاده‌سازی راهبردهای برنده‌نیگ (با تمرکز بر تقویت تصویر برنده) در صنعت بانکداری را شناسایی کند و آنها را در قالب الگوی مفهومی بازنمایی و سنجش نماید. به این منظور از روش تحقیق آمیخته اکتشافی (کیفی-کمی) برای شناسایی ذهنیت‌های اصلی حاکم بر برندهای بانکها استفاده شده است. در این رابطه یافته‌ها نشان دادند که چهار متغیر تصویر سازمانی، تصور از کارکنان، تصور از خدمات و تصور از شعب، اصلی‌ترین ابعاد ذهنی برندهای بانکها بوده و تصویر سازمانی، به عنوان یکی از منابع ایجادکننده ارزش ویژه برنده، تحت تأثیر سه عامل دیگر قرار می‌گیرد. بنابراین تصور از کارکنان، تصور از خدمات و تصور از شعب، اصلی‌ترین عناصر پیاده‌سازی راهبرد برنده در صنعت بانکداری محسوب می‌شوند.

کلید واژه‌ها: ارزش ویژه برنده، مدیریت راهبردی برنده، پیاده‌سازی راهبرد ایجاد برنده، تصویر برنده، صنعت بانکداری.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۱۱/۱۳، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۰/۰۲/۲۳.

* دانشیار گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، ایران.

** دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بازاریابی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، ایران (نویسنده مسئول).

Email: Email: ashkan_allahyari@yahoo.com

*** دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بازاریابی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، ایران.

مقدمه

خلق ارزش برای مصرف‌کننده، تنها به واسطه مطلوبیت‌های کارکردی حاصل از محصول یا خدمت ایجاد نمی‌شود [۲۳]. چرا که ارزش از منظر رفتار مصرف‌کننده، در درون محصول یا خدمت وجود ندارد، بلکه این ارزش در ذهن مصرف‌کنندگان بالقوه و بالفعل واقع شده است [۲۶]. بنابراین تمرکز بر ذهنیت مخاطبان و نحوه خلق ارزش ذهنی [۴۵]، نقش کلیدی در ارزش آفرینی بلند مدت ایفا می‌نماید و مدیریت استراتژیک برنده و پیاده‌سازی راهبردهای برنده‌نینگ، جایگاه کلیدی را در فرایند مدیریت راهبردی سازمان‌ها به خود اختصاص داده است.

به طور کلی مدل‌های گوناگونی جهت مشخص کردن فعالیت‌های اصلی به منظور تدوین و پیاده‌سازی راهبردهای مرتبط با برنده ارائه شده است و همه آنها در تلاشند تا اصلی‌ترین فعالیت‌ها در این حوزه را بیان کنند. بنابراین بسته به هر صنعت، نیازمند تعديل است. یک چنین تعديلی به ویژه در صنایع خدماتی نیز بسیار حائز اهمیت می‌باشد. البته تفاوت‌های گوناگونی در الگوهای مدیریت راهبردی برنده قابل مشاهده است و این تفاوت‌ها بیشتر ناشی از گوناگونی در نگرش این الگوها به برنده و ارزش ویژه برنده می‌باشد.

صنعت بانکداری و خدمات مالی، همواره یکی از اصلی‌ترین صنایع خدماتی و تأثیرگذار در اقتصاد هر کشور محسوب می‌شود. از اینرو تحقیق مزبور در صدد است تا فرایند پیاده‌سازی راهبردهای ایجاد برنده در صنعت بانکداری را مورد بررسی قرار داده و اصلی‌ترین عناصر تأثیرگذار بر منابع ارزش افزاین برنده را شناسایی کند. شناسایی این عناصر سبب می‌شود تا سازمان‌های فعال در این حوزه بتوانند از میان تعداد بیشماری از عناصر مؤثر در پیاده‌سازی راهبردهای برنده‌نینگ، اصلی‌ترین آنها را شناسایی کرده و فعالیت‌ها خود را بر آنها متوجه سازند. یک چنین متمرکز سازی تمرکز و فعالیت‌ها، به منظور پیاده‌سازی اثربخش راهبردهای ایجاد برنده، حائز اهمیت و ضرورت می‌باشد.

برند و مدیریت آن در سطح راهبردی

از منظر مشتری، ارزش ویژه برنده عبارت است از «تأثیرات مختلف شناخت برنده بر پاسخ مشتریان به فعالیت‌های بازاریابی برنده» [۲۷]. بنابراین مدیریت راهبردی برنده با سه مفهوم زیربنایی و کلیدی «تأثیر متمایز»، «شناخت برنده» و «پاسخ مشتریان به فعالیت‌های شرکت» مواجه است [۲۸]. اما تلاش جهت خلق ارزش برنده به صورتی راهبردی، دو نکته کلیدی را خاطر نشان می‌سازد: اول اینکه، تمام انواع فعالیت‌های سازمانی، بر شناخت برنده تأثیرگذارند و تغییر در شناخت برنده بر مواردی مانند: میزان فروش و ... نیز تأثیرگذار خواهد بود. دوم اینکه، موفقیت راهبردی برنده، با

فعالیت‌های کوتاه‌مدت و تجارب^[۴۰] حاصل از فعالیت‌های تاکتیکی، تحت تأثیر قرار می‌گیرد^[۴۱].

اما به طور کلی می‌توان بیان داشت که مدیریت راهبردی برنده (در راستای ایجاد یک برنده قدرتمند) شامل تدوین و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های بازاریابی در رابطه با ایجاد، اندازه‌گیری و مدیریت ارزش ویژه برنده است. یک چنین فرایندی را می‌توان در برگیرنده چهار مرحله اصلی به شرح زیر دانست^[۳۰]:

فرایند مدیریت راهبردی برنده با درک اینکه برنده نماینده چه چیزی باشد، ارائه دهنده چه ویژگی‌هایی باشد^[۱۰]، ارضاء کننده چه نیازی باشد، موضع آن نسبت به رقبا چگونه قرار گیرد^[۵] و به طور کلی هویت برنده چگونه باشد، شروع می‌شود. هویت یاید به گونه‌ای باشد که سبب ایجاد برجستگی برنده^۱ (آگاهی از برنده) شود. برجستگی برنده، آگاهی مشتریان از برنده را مورد سنجش قرار می‌دهد^[۲۹]. به این منظور در عمل ممکن است از ابزارهای گوناگونی چون نقشه‌های ادراکی یا مفهومی^۲، تعیین چهارچوب رقابتی مرجع^۳ استفاده شده و نقاط تشابه و تمایز^۴ و ذات و هویت برنده^۵ تعیین شود.

مرحله دوم شامل برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های بازاریابی برنده (عناصر ارزش آفرین برنده) می‌شود. به عبارت دیگر این مرحله در برگیرنده فعالیت‌هایی همچون انتخاب عناصر برنده (نام برنده

1. Brand Saliency
2. Perceptual or Conceptual Maps
3. Competitive Frame of Reference
4. Point of Parity (POP) and Point of Deference (POD)
5. Brand Essence and Brand Identity

[۲۴]، نشان، سَمْبَلْ‌ها، شعار و ...)، مرتبط ساختن برنده با فعالیتهای یکپارچه بازاریابی (آمیخته بازاریابی در محصولات و خدمات [۴۶])، ارائه ویژگی‌های ثانویه (موجودیت‌هایی که خود دارای هویت ویژگی‌های خاص خود بوده و قابل انتقال به برنده باشند، مثل مرتبط کردن برنده با عواملی چون شرکت تولیدکننده، کشور یا ناحیه جغرافیائی، کانال‌های توزیع، برندهای دیگر، شخصیت‌های کارکتونی و غیره) [۳۴].

مرحله سوم شامل اندازه‌گیری و تفسیر عملکرد برنده است. در حقیقت آنچه که سبب ارزش‌آفرینی برنده می‌شود، ذهنیت‌های شکل گرفته در مخاطبان در اثر احساسات، تجارت و طرز تفکرات شکل گرفته از عناصر معنابخش برنده است؛ و این ذهنیت خارج از کنترل مستقیم مدیریت است. به این دلیل اندازه‌گیری و تفسیر عملکرد برنده مطرح می‌شود. وظیفه تعیین و ارزیابی وضعیت برنده، توسط ممیزی برنده^۱ صورت می‌گیرد. به طور کلی، ممیزی برنده عبارت است از سنجش درستی و صحت برنده در اذهان، شناسایی منابع پوشش داده نشده ارزش ویژه برنده و پیشنهاد راههایی به منظور بهبود و افزایش ارزش ویژه برنده است.

مرحله چهام شامل رشد و حفظ ارزش ویژه برنده می‌شود. در این راستا، سازمان باید راهبرد ایجاد برنده خود را درک کرده و کلیه فعالیت‌های خود را با آن سازگار سازد و ارزش ویژه برنده را مدیریت کرده و در بخش‌های مختلف بازار گسترش دهد [۳۹ و ۴۰].

اجراهای راهبردهای برنده‌گذاری

آشکار است که ارزش ویژه برنده، از کلیه تجارت‌های حاصل از برنده ایجاد می‌شود [۱۱]. بنابراین مدیریت راهبردی برنده در تلاش است تا به گونه‌ای اثربخش، کلیه تجارت‌های حاصل از برنده را به گونه‌ای منسجم و سازگار با یکدیگر مدیریت کند، به گونه‌ای که در بلند مدت، به گونه‌ای راهبردی و سازگار با کلیه جهت‌گیری کلان سازمان، سبب ایجاد ارزش برای سازمان و مشتری گردد.

بنابراین بخش قسمت عمده فعالیت‌های مرتبط با پیاده‌سازی راهبرد ایجاد برنده (یکپارچه‌سازی، همسوسازی و هدایت فعالیت‌های ایجاد برنده)، در مرحله دوم فرایند مدیریت راهبردی برنده نهفته است و این فعالیت‌ها و در برگیرنده انتخاب درست عناصر و فعالیت‌های ایجاد برنده و منسجم و سازگار کردن کلیه فعالیت با یکدیگر و با جهت‌گیری‌های راهبردی سازمان است. به عبارت دیگر در این مرحله، شرکت‌ها تلاش می‌کنند تا از ابزارهای تحت کنترل خود، مثل عناصر برنده، برنامه‌های یکپارچه بازاریابی و عناصر ثانویه، برای ایجاد تداعیات^۲ ارزش‌آفرین و در نتیجه تقویت تصویر برنده [۲۰ و ۲۴] و به طبع آن، ارزش ویژه برنده استفاده کنند [۱۹ و ۳۴].

1. Brand Audit
2. Associations

بنابراین سؤالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که از میان تعداد بسیار زیادی از عناصر مورد استفاده در پیاده‌سازی راهبرد برندهای برای یک شرکت، کدام یک از ابزارها دارای بیشترین تأثیرگذاری بر ارزش ویژه برنده می‌باشد. به این منظور تحقیق مزبور در صدد است تا اصلی‌ترین ابزارهای پیاده‌سازی راهبرد ایجاد برنده در صنعت بانکداری را شناسایی کند و تأثیر آنها، بر یکی از اصلی‌ترین منابع ارزش آفرین برنده (تصویر برنده) را مورد بررسی قرار دهد به این طریق، الگوی بومی، سازگار با برنده بانک‌های ایرانی را ارائه کند.

برندگذاری در صنعت بانکداری

ذات و ماهیت کالا و خدمات، هموار مورد توجه اندیشمندان بوده است. همچنین تفاوت‌های ذاتی خدمات با کالا سبب شده است تا برنده نقش تأثیرگذاری در صنایع خدماتی ایفا نماید [۲۲]. چرا که یک برنده قدرتمند، سبب ارتقای اعتماد مشتری به خدمت غیرقابل مشاهده می‌شود، او را در تجسم مزیت‌های ملموس و ناملموس توأم‌نمود می‌سازد، تصور از ریسک را کاهش می‌دهد [۲۷] و رابطه بلندمدت میان برنده و مصرف‌کننده را به ارمغان می‌آورد [۱۳]. البته برنده در صنایع مختلف خدماتی، به گونه‌ای متفاوت ایفای نقش می‌کند [۲۱]. اما کاملاً آشکار است که اهمیت این مقوله در صنعت خدمات مالی و بانکداری در ایران، به واسطه تشدید جریان حرکت بانک‌ها از ساختار مدیریتی دولتی به خصوصی و حرکت صنعت، از حالتی ایستا، به صنعتی رقابتی و پویا، بیش از پیش احساس شده است. به این منظور این تحقیق درصد است تا با به کارگیری یک روش تحقیق آمیخته اکتشافی (کیفی-كمی)، تداعیات اصلی و برجسته مشتریان از برنده بانک‌ها را آشکار ساخته و ابعاد زیربنائی تصویر برنده برجسته این صنعت را شناسایی کند.

پیشینه تحقیقات مرتبط

پیاده‌سازی راهبردهای برندهای برندینگ، همواره یکی از موضوعات مورد توجه محققان و اندیشمندان بازاریابی است [۳۱]. اما تحقیقات مختلف انجام شده با محوریت درک چگونگی ارزش آفرینی برنده، نشان دادند که دانش برنده^۱ ایجاد شده در ذهن مصرف‌کننده، منبع اصلی بیشتر ارزش آفرینی‌های برنده محسوب می‌شود [۴۵]. دانش برنده، به ذهنیت افراد در رابطه با برنده اطلاق شده و از دو بعد اصلی آگاهی از برنده^۲ و تصویر برنده تشکیل شده است [۲۹ و ۳۰]. بنابراین ضرورت در نظر گرفتن برنده از نقطه نظر مشتری آشکار می‌باشد [۴۱].

همچنین برخی از تحقیقات نیز ارزش ویژه برنده و تصویر برنده (به عنوان یکی از منابع ارزش آفرینی برنده) را موضوع اصلی خود قرار داده و تأثیر مثبت عوامل گوناگون بر آنان را نشان داده‌اند.

1. Brand Knowledge
2. Brand Awareness

برای مثال بالدافت و دیگران تأثیر مستقیم کشور مبدأ^۱ بر ارزش ویژه برنده (و تصویر برنده) را نشان دادند[۳۷و۳۹]. یو و لی نیز تأثیر برخی از عناصر آمیخته بازاریابی بر آگاهی از برنده و تداعیات برنده (تصویر برنده)، کیفیت مورد تصور، وفاداری به برنده و درنهاست ارزش ویژه برنده را مورد بررسی قرار داده‌اند[۴۷]. همچنین تحقیقاتی دیگر، نیز بر تصویر برنده متمرکز بوده و تأثیر عوامل گوناگونی چون اعتبار برنده^۲[۱۶]، پرفولویی حمایت‌ها^۳[۱۵]، توسعه برنده^۴[۴۰و۳۹]، کارکنان^۵[۴] بر تصویر برنده را مورد بررسی قرار داده‌اند.

گروه دیگری از تحقیقات، بر شیوه ارزش‌آفرینی تصویر برنده متمرکز شده و تأثیر آن بر دیگر عوامل را مورد بررسی قرار داده‌اند. مودامی و دیگران و دیویس و دیگران تأثیر تصویر برنده بر ارزش ویژه برنده را در بازارهای صنعتی مورد بررسی قرار داده‌اند[۳۵و۱۸]. بوردی و دیگران نیز در تحقیق خود با تکیه بر دیدگاه مبتنی بر مشتری، تأثیر تصویر برنده بر دیگر عوامل، به ویژه کیفیت مورد تصور را مورد بررسی قرار داده است[۱۳]. همچنین در مقالات گوناگون، تأثیر تصویر برنده بر عوامل دیگری مثل وفاداری به مشتری[۱۲و۳۱]، رضایت مشتری[۷]، تمایل به پرداخت بالاتر^۶[۳۸] تصور از مزیت‌های کارکردی و غیرکارکردی[۲] (دیواندری، الهیاری، باقری، & حقیقی، ۱۳۸۸)، کیفیت مورد تصور از خدمات[۱] و غیره را نیز مورد بررسی قرار داده‌اند. همچنین یک چنین تأثیری، در عواملی خارج از حیطه بازاریابی نیز مورد بررسی قرار گرفته است. به عنوان مثال باکهاؤس و تیکو نظریه برخاسته از داده‌های^۷ خود، تصویر برنده را به تصویر برنده کارفرما^۸ گسترش داده و آن را مؤثر بر توانائی شرکت در جذب نیروهای کار دانسته است[۸].

همچنین گروه دیگری از تحقیقات، بر نقش تصویر برنده به عنوان متغیر تعییل‌کننده متمرکز شده‌اند. یاگسی و دیگران، نقش تعییل‌کننده تصویر برنده بر اثر عواملی چون تبلیغات مقایسه‌ای، روابط عمومی بر متغیرهایی چون انگیزش مشتریان و وفاداری به برنده را مورد بررسی قرار داده‌اند. همچنین تحقیقاتی دیگری (مثل [۳۴و۴۲و۴۶]) نقش تعییل‌کننده‌گی تصویر شرکت بر رابطه میان عناصر آمیخته بازاریابی و ارزش ویژه برنده را نشان داده‌اند.

الگوهای گوناگونی برای بیان ابعاد تصویر برنده ارائه شده است؛ اما بیشتر این الگوها، بر برندهای مرتبط با کالا متمرکزند. بنابراین به دلیل وجود تفاوت‌های ویژه بین کالا و خدمات، به کارگیری مستقیم آنها برای برندهای خدماتی ممکن است مشکلاتی را ایجاد کند. از این‌رو ضرورت و مزیت تحقیقات اکتشافی در حوزه‌های خدماتی قابل توجیه می‌باشد. در رابطه با اکتشاف ابعاد تصویر

-
1. Country of Origin (COO)
 2. Brand Reputation
 3. Sponsorship Portfolio
 4. Brand Extension
 5. Premium Price
 6. Grounded Theory
 7. Employer Brand Image

برند در حوزه‌های مختلف می‌توان به چند تحقیق اشاره کرد. لین و هسو^۱ ۲۲ ویژگی تصویر برند یک فروشگاه را شناسایی کرده و با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا، پنج بعد زیربنایی آنها (دسترسی جغرافیائی، موقعیت خرید، قیمت، نوع کالا و فروش و خدمات) را شناسایی کردند [۳۱]. دانس و همکاران با استفاده از تکنیک استنباطی تداعیات آزاد و تحلیل محتوای آنها در صنعت غذاهای آماده سریع، دو بعد نگرشی «خوب/طبیعی» و « بد» را به عنوان ابعاد اصلی تصویر برند آشکار کردند [۱۷]. چن نیز با به کارگیری تکنیک تداعیات آزاد، ویژگی‌ها، مزیت‌ها، کیفیت (به عنوان تداعیات کارکرده)، احساسات، سمبول‌های و ارزش‌ها (به عنوان تداعیات غیرکارکرده) را شناسایی کرده و رابطه مثبت میان آنها و ارزش ویژه برند را آشکار کرده است [۱۴]. گریس و اکاس نیز ابعاد تصویر برند برای محصول و خدمت برند شده را شناسایی کردند. از اینرو ابعادی چون محصول یا خدمت اصلی، تجربه حاصل از برند، تصویر استفاده‌کننده‌گان و اهمیت کالا و خدمت برای مشتری را به عنوان ابعاد اصلی تصویر برند برای هر دو گروه محصول و خدمت، را شناسایی کردند. همچنین آنها ابعادی چون احساس‌ها و تجانس تصویر خود^۲ را تنها در مورد محصولات برند شده مشاهده کردند، در حالی که گفتگوهای دهان به دهان، و رفتار و ظاهر کارکنان را نسبت به تصویر خدمت برند شده، دارای اهمیت بالاتری دانستند [۲۱].

روش تحقیق

با توجه به بیانات ارائه شده، هدف اصلی این تحقیق عبارت است ارائه الگوی راهبردی و بومی، به منظور پیاده‌سازی راهبردهای ایجاد برند در صنعت بانکداری. از اینرو، به منظور دست‌یابی به شاخص‌ها و مؤلفه‌هایی بومی، از روش تحقیق آمیخته اکتشافی-توصیفی (کیفی-کمی) استفاده شده است. به این منظور در مرحله اول تحقیق، با استفاده از یک پرسشنامه کیفی، منطبق با تکنیک تداعیات آزاد [۱۷ و ۱۴]، اصلی‌ترین تداعیات ارزش آفرین برند بانک خطور شده به ذهن، شناسایی شده و با استفاده از تحلیل محتوا [۳۱]، اصلی‌ترین منابع ذهنی ایجاد ارزش برند بانک‌های ایران شناسایی شده است و مبنای لازم برای طراحی پرسشنامه کمی (و توصیفی) ایجاد شده است. البته شایان توجه است که روش‌های گوناگونی برای اکتشاف ذهنیت‌های ارزش آفرین وجود دارد. اما به طور کلی نمی‌توان روشهای استاندارد برای سنجش آن در نظر گرفت. زیرا تکنیک‌های گوناگون (و حتی غیرقابل مقایسه)، تا حد زیادی نسبت به مفهوم‌سازی آنچه که باید بررسی شود (جنبه‌های گوناگون تصویر) متفاوت بوده، از نظر ارزش انواع خاص داده‌ها، دارای تفاوت‌های پارادایمی می‌باشند و نسبت به روش‌های رایج گردآوری، طبقه‌بندی، کدگذاری، تحلیل و بازنمایی داده‌ها با یکدیگر فرق دارند [۴۳].

1. Lin & Tsuen
2. Self-Image Congruence

در مرحله دوم، با استفاده از اصلی‌ترین تداعیات شناسایی شده در مرحله اکتشافی تحقیق، وضعیت تداعی آنها برای اولین باره بانک خطور شده به ذهن مورد بررسی قرار گرفته و سپس با استفاده تکنیک‌های تحلیل عاملی و تحلیل مسیر، الگوی مربوطه شناسایی شده است. بنابراین تحقیق مزبور از نظر هدف، تحقیقی اکتشافی می‌باشد و که در آن از روش تحقیق آمیخته اکتشافی (کیفی-کمی) جهت نیل به هدف استفاده شده است.

اکتشاف ذهنیت‌های برجسته برنده بانک‌ها

در این بخش از تحقیق، به منظور اکتشاف اصلی‌ترین ذهنیت‌های ارزش آفرین، نمونه‌ای غیرتصادفی از تعداد ۳۸۰ نفر مورد بررسی قرار گرفته و با استفاده از پرسشنامه‌ای کیفی، منطبق با تکنیک تداعیات، آزاد، برجسته‌ترین تداعی ذهنی آنها از برنده بانک‌های خطور شده به ذهن مورد شناسایی قرار گرفت. شایان توجه است که از میان این تعداد پرسشنامه به دست آمده، تعداد ۳۴۲ عدد آنها مورد استفاده قرار گرفته و این میزان، تا حدی ادامه بود که از منظر محققان، مقوله‌های شناسایی شده به حد اشباع دست یافته‌بودند [۳۳]. شایان توجه است که نمونه مورد بررسی در این بخش از تحقیق، دارای میانگین سنی ۳۶ سال بوده و ۶۷ درصد آنها مذکور و مابقی مؤنث بوده‌اند.

کدگذاری و تحلیل محتوای داده‌های به دست آمده، تعداد ۴۲ تداعی را به عنوان اصلی‌ترین ذهنیت‌های ارزش آفرین برنده بانک‌ها نشان داد که از میان آنها، با توجه به فراوانی‌های به دست آمده، تعداد ۳۱ عدد مدنظر قرار گرفت. شایان توجه است که از نظر فراوانی، این ۳۱ ذهنیت ارزش آفرین، حدود ۹۰/۲۶ درصد از کل تداعیات شناسایی شده را در بر داشته‌اند. در جدول ۱، تداعیات مورد توجه، به همراه فراوانی بیان آنها ارائه شده است.

اکتشاف ابعاد زیربنایی ذهنیت‌ها

در این مرحله از تحقیق، به منظور شناسائی ابعاد زیربنایی و مدل تصویر برنده بانک‌ها در ایران، با استفاده از ۳۱ تداعی اصلی به دست آمده از مرحله قبل، پرسشنامه کمی (مبتنی بر طیف لیکرت ۵ سطحی) طراحی شده و به گونه‌ای تصادفی میان ۶۱۶ نفر پخش شد، که از این میان، تعداد ۴۹۸ عدد قابل استفاده بودند. همچنین ۶۳ درصد نمونه به دست آمده مرد و مابقی زن بوده و میانگین سنی آنها ۲۶,۳ سال است.

جدول ۱. تداعیات پر جسته بانک‌ها

فراآنی	تداعیات	فراآنی	تداعیات
۸	متماز	۱۴	کیفیت
۱۱	قدمت	۱۰	سرعت
۱۰	اعتبار	۱۰	تنوع خدمات
۱۲	خلاق	۱۲	انعطاف‌پذیری
۱۱	مشتریان ویژه	۱۵	الکترونیکی
۱۲	بانکی متعلق به همه	۱۲	سهولت ارائه خدمات
۹	جوان	۱۰	ارائه خدمات ویژه
۱۰	مردمی	۱۰	سوددهی بالاتر
۹	پرتلاش	۱۲	خلوتی شعب
۱۲	صادق و درستکار	۱۳	در دسترس
۱۰	نحوه رفتار کارکنان	۱۵	شیک
۹	مهارت کارکنان	۱۳	تمبیز
۱۰	تجارب کارکنان	۱۰	امکانات
۱۲	پوشش کارکنان	۱۱	منظم
۱۰	پیگیری امور	۱۰	مشتری مداری
۳۷	سایر تداعیات	۱۱	به روز

تحلیل عاملی اکتشافی مرتبه اول

به طور کلی اشتراک استخراجی حاصل از تحلیل عاملی مرتبه اول نشان می‌دهد سه متغیر «مشتریان ویژه»، «سوددهی بالاتر» و «خلوتی شعب» دارای اشتراک استخراجی کمتر از ۰,۵ می‌باشد و به این منظور به ترتیب، از تحلیل عاملی حذف شده‌اند. همچنین عدم رابطه نظری میان ذهنیت «جوان» سایر متغیرها مشاهده‌گر عامل سوم، باعث شد تا این متغیر نیز علی‌رغم اشتراک استخراجی بالا، از تحلیل‌ها حذف شوند. به این صورت، ماتریس چرخش یافته حاصل از تحلیل عاملی مرتبه اول، وجود چهار عامل در زیربنای این متغیرها را نشان می‌دهد. با توجه به متغیرهای مشاهده‌گر، این عوامل به صورت «تصور از کارکنان»، «تصور از خدمات»، «تصور از شعب» و «تصویر سازمانی» نام‌گذاری شدند.

جدول ۲. ماتریس چرخش یافته تحلیل عاملی مرتبه اول

عاملها					
کارکنان	تصور از خدمات	تصور از شعب	تصویر سازمانی	تصویر از کارکنان	تصور از
مشتری مداری	.۰/۶۴۴	.۰/۴۳۶	.۰/۴۰۵	.۰/۰۷۵	
پرتلاش	.۰/۶۲۳	.۰/۳۸۷	.۰/۳۰۶	.۰/۳۰۱	
صادق و درستکار	.۰/۷۲۴	.۰/۳۳۰	.۰/۱۲۹	.۰/۲۷۴	
رفتار کارکنان	.۰/۷۷۰	.۰/۳۳۲	.۰/۲۶۶	.۰/۰۵۰	
مهارت کارکنان	.۰/۸۰۳	.۰/۲۸۲	.۰/۲۳۴	.۰/۱۲۸	
تجارب کارکنان	.۰/۷۷۴	.۰/۱۹۶	.۰/۰۸۶	.۰/۳۰۷	
پوشش کارکنان	.۰/۵۹۱	.۰/۱۸۵	.۰/۳۵۰	.۰/۰۵۵	
پیگیری امور	.۰/۷۷۸	.۰/۲۷۰	.۰/۲۹۹	.۰/۰۰۸	
کیفیت	.۰/۳۱۹	.۰/۵۴۵	.۰/۴۰۶	.۰/۲۵۷	
سرعت	.۰/۳۸۰	.۰/۵۶۴	.۰/۴۲۸	.۰/۱۶۴	
تنوع خدمات	.۰/۲۲۸	.۰/۷۷۷	.۰/۱۷۴	.۰/۱۱۲	
اعطا‌پذیری	.۰/۳۵۹	.۰/۷۶۲	.۰/۱۳۸	.۰/۰۶۵	
الکترونیکی	.۰/۱۳۴	.۰/۷۳۸	.۰/۲۴۴	.۰/۱۸۲	
سهولت ارائه خدمت	.۰/۲۷۴	.۰/۶۳۸	.۰/۲۹۶	.۰/۱۳۷	
ارائه خدمات ویژه	.۰/۲۵۴	.۰/۷۷۷	.۰/۱۷۷	.۰/۱۱۲	
به روز	.۰/۴۲۶	.۰/۵۸۴	.۰/۴۵۷	.۰/۱۴۵	
متمايز	.۰/۴۴۹	.۰/۵۴۷	.۰/۳۷۷	.۰/۰۶۱	
خلاق	.۰/۳۸۴	.۰/۶۲۴	.۰/۲۹۲	.۰/۲۱۳	
شیک	.۰/۱۷۴	.۰/۳۶۳	.۰/۸۰۷	.۰/۰۴۳	
تمیز	.۰/۳۸۹	.۰/۲۴۶	.۰/۷۸۷	-.۰/۰۰۵	
امکانات	.۰/۳۲۰	.۰/۳۲۵	.۰/۷۲۵	.۰/۰۸۰	
منظم	.۰/۵۲۵	.۰/۳۶۱	.۰/۵۹۳	.۰/۰۷۹	
در دسترس	.۰/۰۵۰	.۰/۱۴۵	.۰/۳۵۹	.۰/۶۸۰	
قامت	-.۰/۰۲۵	-.۰/۰۷۲	-.۰/۲۳۳	.۰/۸۰۰	
اعتبار	.۰/۱۹۹	.۰/۲۱۴	.۰/۰۸۶	.۰/۷۸۳	
متعلق به همه	.۰/۳۷۵	.۰/۳۲۵	.۰/۰۷۲	.۰/۶۳۲	
مردمی	.۰/۵۲۴	.۰/۲۷۵	.۰/۱۲۹	.۰/۵۳۸	

Kaiser-Meyer-Olkin
(KMO): 0.959

Bartlett's Test of Sphericity (Sig.): 0.000

Rotation Sums of Squared Loadings
(Cumulative variance%):
70.347

تحلیل عاملی اکتشافی مرتبه دوم

نتایج حاصل از تحلیل عاملی مرتبه دوم نشان داد که اشتراک استخراجی همه متغیرها، غیر از متغیر «تصویر سازمانی» بالاتر از $۰/۵$ می‌باشدند. در واقع متغیر «تصویر سازمانی» عامل به دست آمده را به خوبی توصیف نمی‌کند. به عبارت دیگر، متغیر مکنون «تصویر سازمانی» با سه متغیر مکنون دیگر همجنوس نبوده و عامل شناسایی شده را به خوبی تشریح نمی‌کند. به این منظور این متغیر از تحلیل حذف شد. نتایج حاصل از بارهای عاملی نشان می‌دهد که هر سه متغیر

مکنون شناسایی شده در تحلیل عاملی مرتبطه دوم، در یک عامل قابل کاهش هستند. به عبارت دیگر، این سه متغیر مکنون را می‌توان تشکیل‌دهنده ابعاد یک مفهوم دانست. به عبارت دیگر، این سه متغیر مکنون شناسایی شده با یکدیگر همجنس بوده و یک مفهوم مکنون واحد را مورد سنجش قرار می‌دهند.

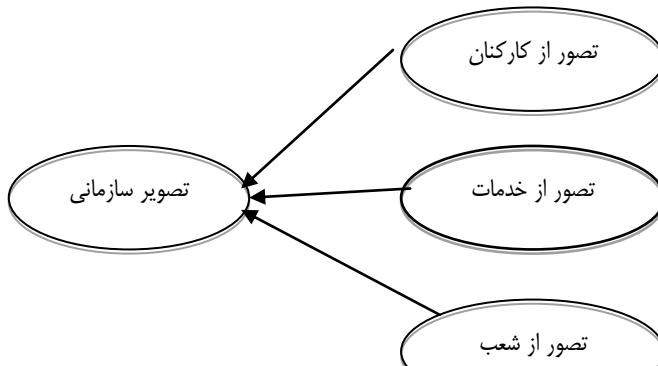
تفسیر عامل‌ها و ارائه الگو

اما با توجه به نظریه‌ها و ادبیات مدیریت راهبردی برنده، کاملاً آشکار است که این سه متغیر مکنون شناسایی شده، «تصور از خدمات»، «تصور از شعب» و «تصور از کارکنان»، تعیین کننده تصورات مخاطبان از سه عناصر اصلی پیاده‌سازی راهبردهای برنده‌نینگ (سه بعد اصلی از ۷P بازاریابی خدمات)، در مرحله دوم مدیریت راهبردی برنده محسوب می‌شوند [۴۶]. به عبارت دیگر، با اनطباق نتایج به دست آمده با ادبیات مربوط به مدیریت راهبردی برنده، به نظر می‌رسد که سه عنصر خدمات، شعب و کارکنان و ایجاد تصوراتی از آنها، در حقیقت تشکیل دهنده سه ابزار اصلی پیاده‌سازی راهبرد برنده‌نینگ می‌باشند.

به همین صورت، عدم تجانس متغیر «تصویر سازمانی» با سه متغیر مکنون دیگر، در تحلیل عاملی مرتبط دوم نیز کاملاً قابل توجیه است. چرا که براساس الگوی ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری^۱ و نیز سایر الگوهای مرتبط، آشکار است که تصویر برنده، یکی از اصلی‌ترین منابع ارزش آفرین برنده در اذهان می‌باشد که به واسطه فعالیت‌های بازاریابی و تاکتیکی برنده ایجاد می‌شود. به عبارت دیگر، تصویر سازمانی پدید آمده مشکل از عناصر ملموس و غیرملموس [۳۸]، مبتنی بر تجارت واقعی یا انتظارات می‌باشد [۶] و از برآیند تجارت و ذهنیت‌های حاصل از ابزارهای پیاده‌سازی راهبرد برنده (خدمات، کارکنان و شعب) به دست می‌آید [۲۸].

همچنین با تکیه بر یافته‌های حاصل از تحقیقات صورت گرفته و نظریه‌های رفتار مصرف کننده، آشکار است که مصرف کننده تصمیمات و پردازش‌های ذهنی خود را مبتنی بر تصورات از پدیده‌ها، و نه خود آنها (واقیت) انجام می‌دهد [۴۳]. بنابراین مجموعه تصورات آنها از عناصر ایجاد کننده برنده، و نه خود آن عناصر حائز اهمیت می‌باشد. بنابراین درنهایت، با توجه به ادبیات رایج در زمینه مدیریت راهبردی برنده، می‌توان فرضیه‌ها و مدل مفهومی زیرا را تجسم کرد:

1. Customer Based Brand Equity

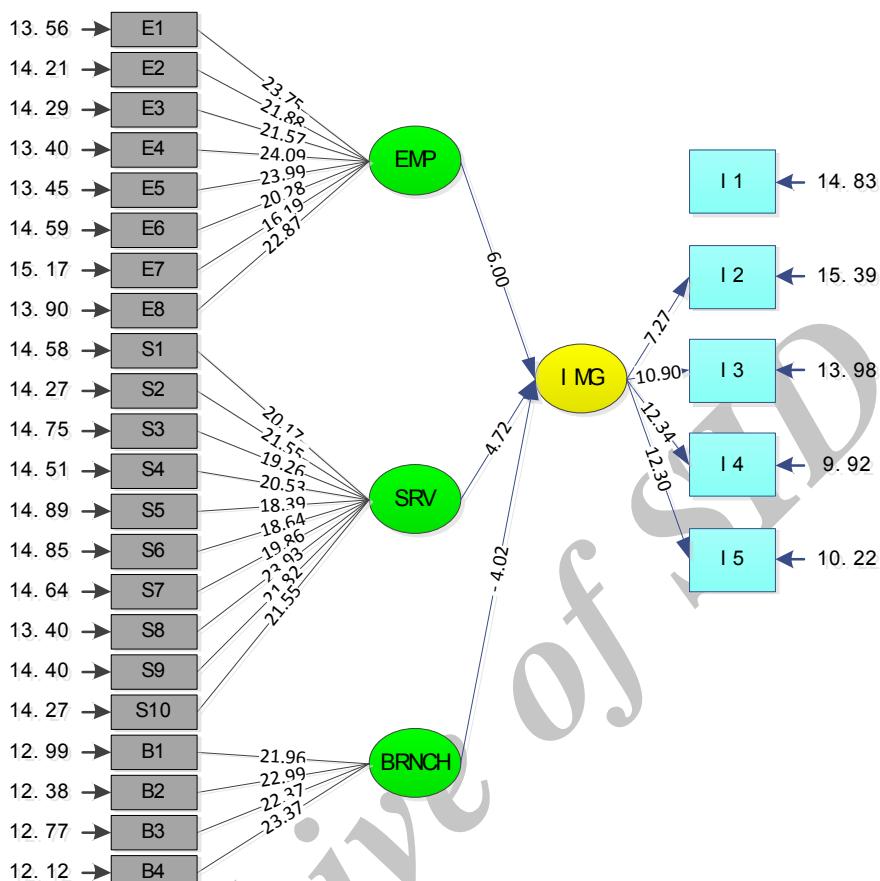
نمودار ۲. الگوی مفهومی پیاده‌سازی راهبرد برنده‌بینگ در بانک‌ها

۱. تصویر از کارکنان، اثر معناداری بر تصویر سازمانی دارد.
۲. تصویر از خدمات، اثر معناداری بر تصویر سازمانی دارد.
۳. تصویر از شعب، اثر معناداری بر تصویر سازمانی دارد.

تست الگوی مفهومی

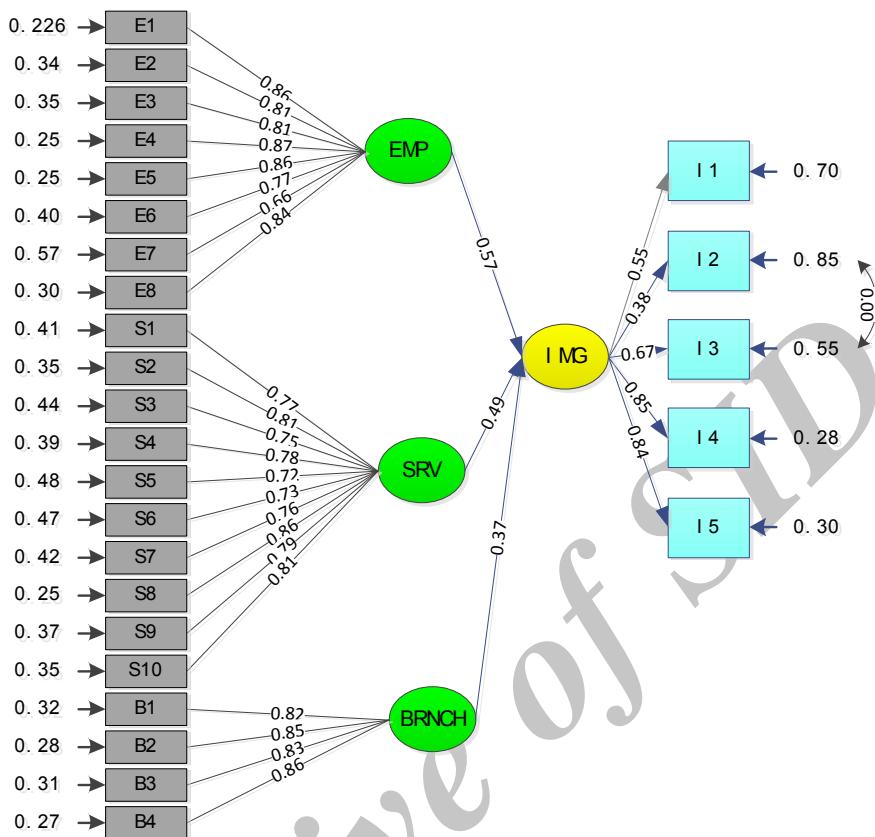
در ادامه، نتایج حاصل از تکنیک معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) جهت تست الگوی مفهوم ارائه شده در بالا، ارائه شده است. همانطور که از اعداد معناداری آشکار است، رابطه میان سه متغیر «تصویر از کارکنان»، «تصویر خدمات» و «تصویر از شعب» با متغیر «تصویر سازمانی» در سطح اطمینان ۹۵ درصد، معنادار هستند. به عبارت دیگر سه فرضیه مطرح شده در بالا با توجه به داده‌های به دست آمده تأیید شده‌اند.

شخص‌های برازش الگو نیز حاکی از برازش الگو می‌باشند. همچنین ضرایب استاندار شده به دست آمده نیز حاکی از وجود رابطه علی مثبت و نسبتاً شدید میان متغیرها هستند. به این صورت می‌توان بیان داشت که تصویر از کارکنان، بالاترین اثر را بر متغیر تصویر سازمانی اعمال می‌کند. در حقیقت با فرض ثابت بودن همه شرایط، یک واحد تغییر در تصویر از کارکنان، ۵۷٪ واحد تغییر هم جهت را در متغیر تصویر سازمانی به همراه خواهد داشت. سپس متغیر تصویر از خدمات، با ضریب تأثیر ۴۹٪ و بعد از آن متغیر تصویر از شعب، با ضریب تأثیر ۳۷٪ بر متغیر تصویر سازمان تأثیرگذارند. بنابراین می‌توان بیان داشت که متغیر تصویر از کارکنان، به دلیل اهمیت و نقش کارکنان در صنایع خدماتی، بالاترین تأثیر را در تصویرسازی سازمانی دارد.

$\chi^2 = 118.09 \quad df = 45 \quad \chi^2/df = 2.57 < 3 \quad P-Value = .000 \quad RMSEA = .033 < .01$
 $GFI = .954 \quad AGFI = .937 \quad NFI = .951$

نمودار ۳. اعداد معناداری (T-Value) حاصل از تست الگوی مفهومی

(Standardized Solution)

نتیجه‌گیری و تفسیر

همانطور که بیان شد، این تحقیق در صدد است تا الگوی راهبردی و بومی به منظور پیاده‌سازی راهبردهای برندینگ در صنعت بانکداری در ایران را ارائه کند. به این منظور، تحقیق مزبور در دو مرحله انجام شده است. در مرحله اول، تلاش شد تا با استفاده از تکنیک تداعیات آزاد، ذهنیت‌های ارزش‌آفرین برند بر جسته در صنعت بانکداری شناسایی شود و سپس، در مرحله دوم، وضعیت هریک از این ذهنیت‌ها در رابطه با برندهای به ذهن خطور کرده، مورد بررسی قرار گیرد و در انتهای، الگوی مناسب جهت پیاده‌سازی راهبردهای برندینگ، به منظور ایجاد منابع ارزش‌آفرین برند ارائه شود.

اما نتایج حاصل از اکتشاف ذهنیت‌های ارزش‌آفرین، نشان دادند که به طور کلی می‌توان ۳۱ خصیصه را به عنوان اصلی‌ترین ذهنیت‌ها مخاطبان از برندهای ایرانی در نظر گرفت. اما به

منظور کشف الگوی زیربنایی تحقیق مذبور، وضعیت هر یک از این تداعیات و شدت حضور آنها در ذهن، نسبت به برندهای برجسته در صنعت بانکداری مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج حاصل از تحلیل عاملی داده‌های به دست آمده، نشان داد که به طور کلی می‌توان چهار متغیر مکنون را در زیربنای این تداعیات شناسایی کرد که عبارت بودند از «تصور از کارکنان»، «تصور از خدمات»، «تصور از شعب» و «تصویر سازمانی». همچنین در این میان آشکار شد که متغیر «تصویر سازمانی» با دیگر متغیرها هم جنس نمی‌باشد.

اما با در نظر گرفت تصوری‌ها و ادبیات مطرح شده در رابطه با مدیریت راهبردی برنده، می‌توان بیان داشت که متغیرهای «تصور از کارکنان»، «تصور از خدمات» و «تصور از شعب»، برخلاف متغیر «تصویر سازمانی»، با عناصر مورد استفاده در پیاده‌سازی راهبردهای برندهاینگ (مرحله دوم فرایند مدیریت راهبردی برنده) ارتباط تنکاتنگی دارد. بنابراین می‌توان بیان داشت که این عناصر، سه عنصر اصلی پیاده‌سازی راهبردهای برندهاینگ در صنعت بانکداری را تشکیل می‌دهند. بنابراین می‌توان بیان داشت که بانک‌های، بایستی جهت پیاده‌سازی جایگاه و هویت برنده راهبردی مورد هدف خود، سه عنصر عملیاتی «کارکنان»، «خدمات» و «شعب» را به گونه‌ای سازگار و منسجم با یکدیگر به کار گیرند، تا این طریق بتوانند به اهداف راهبردی خود در زمینه برندهاینگ دست یابند. به عبارت دیگر، جایگاه و موضع راهبردی مورد هدف شرکت، بایست در قالب سه عنصر «کارکنان»، «خدمات» و «شعب»، ترجمه عملیاتی شود.

همچنین در این رابطه آشکار شد که عنصر «کارکنان» نسبت به دیگر عناصر عملیاتی سازی راهبرد برندهاینگ دارای، دارای اثر بیشتری بر تصویر سازمانی (به عنوان یکی از اصلی‌ترین منابع ایجاد ارزش ویژه برنده) دارد و یک چنین اثری، ناشی از ذات صنایع خدماتی و به ویژه نقش بسیار مهم کارکنان در صنعت بانکداری است [۳۶]. بنابراین توجه به نقش کارکنان، به ویژه کارکنان صفتی (شعب) که برخوردهای بیشتری با مشتریان دارند، از درجه اهمیت بسیار بالاتری برخوردار است [۴۴].

پیشنهادات

بنابراین با توجه به یافته‌های حاصل از این تحقیق و شناسای عناصر اصلی پیاده‌سازی راهبردهای برندهاینگ، می‌توان پیشنهادات اصلی را ارائه کرد.

- تدوین جایگاه مناسب و هویت برنده مورد هدف (و یا تصویر برنده مورد نظر مدیریت) برای برنده بانکها با تأکید بر تداعیات شناسایی شده در بعد «تصویر سازمانی».
- ترجمه عملیاتی جایگاه و هویت برنده مورد هدف بانکها، در قالب مجموعه تداعیات شناسایی شده در ابعاد «کارکنان»، «خدمات» و «شعب».

- ✓ در نظر گرفتن کارکنان به عنوان رکن پیاده سازی راهبردهای برندهای بانک و تلاش جهت تقویت جایگاه ذهنی آنها از نظر ویژگی‌های مشتری‌مداری، پر تلاش و پیگیر بودن، صداقت و درستکاری، رفتار و طرز برخورد، مهارت، تجربه و پوشش مناسب کارکنان.
- ✓ تلاش جهت تقویت جایگاه ذهنی مخاطبان هدف در بعد تصور از خدمات، با تأکید بر ویژگی‌های کیفیت خدمات، سرعت، تنوع، انعطاف پذیری (به ویژه در رویه‌ها و بوروکراسی‌ها)، الکترونیکی بودن، سهولت ارائه خدمت (به ویژه در ارائه اعتبار و تسهیلات)، ارائه خدمات ویژه، به روز بودن (از طریق ارائه خدمات جدید و به ویژه الکترونیکی)، متمایز و خلاقانه.
- ✓ تلاش جهت تقویت جایگاه ذهنی مخاطبان در بعد تصور از شعب، با تأکید بر ویژگی‌های شیک و با پرستیز، تمیز، مناسب بودن امکانات درون شعب (به ویژه امکانات رفاهی همچون صندلی‌ها) و منظم بودن.
- سنجش و تفسیر عملکرد برندهای بانک‌ها در قالب «تصویر سازمانی» حاکم بر بازار، «تصور از کارکنان»، «تصور از خدمات» و «تصور از شعب».
- ردیابی چگونگی تغییر وضعیت ذهنی بازار در رابطه با «تصویر سازمانی»، «تصور از کارکنان»، «تصور از خدمات» و «تصور از شعب» در طور زمان و بررسی روند تغییرات ذهنیت مخاطبان هدف در این ابعاد، به منظور جلوگیری از انحراف و تلاش جهت ارتقای ارزش ویژه برنده.

محدودیت‌های تحقیق

- هر تحقیقی دارای محدودیت‌های خاص خود می‌باشد. در این رابطه به نظر می‌رسد که اصلی‌ترین محدودیت‌های تحقیق مذبور عبارت است:
- عدم حضور تداعیات مربوط به برندهای دارای آگاهی از برندهای کم و در نتیجه حضور بیشتر تداعیات مربوط به بانک‌های بر جسته (بانک ملی ایران، ملت، صادرات، پاسارگاد، پارسیان و اقتصاد نوین).
 - اتکای تحقیق به تداعیات ذهنی آگاهانه و قابل انتقال به صورت کلامی. از این‌رو تداعیات ناخودآگاهانه، تفکرات ترکیبی، باورها و احساسات، مورد کشف واقع نشده‌اند. چرا که تفکرات و ناخودآگاه افراد تصویر محور بوده و توسط ارتباطات کلامی قابل استنباط نیستند [۳۲]. بنابراین زبان کلامی، همانند تفکرات مخاطبان نیستند. از آنجا که بسیاری از تکنیک‌های تحقیقات بازاریابی (از جمله تکنیک تداعیات آزاد) مبتنی بر ارتباطات کلامی می‌باشند [۴۷]، بنابراین جای یک چنین تداعیاتی در میان اکتشافات این تحقیق خالی می‌باشد.

پیشنهاد تحقیقات آتی

با توجه به یافته‌های تحقیق، محورهای ذیل جهت تحقیقات آتی پیشنهاد می‌شود:

- شناسایی عناصر پیاده‌سازی استراتژی ایجاد برنده در سایر صنایع خدماتی مثل صنعت بیمه، خدمات مسافرتی و گردشگری و ...
- طراحی تحقیق اکتشافی یا آمیخته عمیق در هر یک از ابعاد تصور از «کارکنان»، «خدمات» و «شعب» در صنعت بانکداری (یا سایر صنایع) به منظور شناسایی و ارزیابی مقوله‌های هر یک از آنها و نیز بررسی رابطه این مقوله‌ها با تصویرسازمانی.

منابع

۱. حسینی، م.، و قادری، س. (۱۳۸۹). مدل عوامل مؤثر بر کیفیت خدمات بانکی. *چشم انداز مدیریت بازرگانی*, ۳(۳)، ۸۹-۱۱۵.
۲. دیواندری، ع.، الهیاری، ا.، باقری، ت.، و حقیقی، م. (۱۳۸۸). بهبود ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری توسط ایجاد تصور از مزیتهای کارکردی و غیرکارکردی (مطالعه موردی: بانک ملت). *چشم انداز مدیریت بازرگانی*, ۳(۳)، ۲۹-۴۸.
۳. سیدجوادین، س.، امینی، ع.، و امینی، ز. (۱۳۸۹). ارزیابی تأثیر برنده بر وفاداری مشتریان صنعتی. *چشم انداز مدیریت بازرگانی*, ۳(۳)، ۵۷-۷۳.
4. Abratt, R., & Mofokeng, T. N. (2001). Development and management of corporate image in South Africa. *European Journal of Marketing*, 35(3/4), 368-386.
5. Akdag, H., & Zineldin, M. (2011). Strategic positioning and quality determinants in banking service. *The TQM Journal*, 23(4), 446-457.
6. Anca E., C., & Roderick J., B. (2007). The influence of brand image and company reputation where manufacturers market to small firms: A customer value perspective. *Industrial Marketing Management*, 36, 230 – 240.
7. Andreassen, T. W., & Lindestad, B. (1998). Customer loyalty and complex services. *International Journal of Service Industry Management*, 9(1), 7-23.
8. Backhaus, K., & Tikoo, S. (2004). Conceptualizing and researching employer branding. *Career Development International*, 9(5), 501-517.
9. Baldauf, A., Cravens, K. S., Diamantopoulos, A., & Zeugner-Roth, K. P. (2009). The Impact of Product-Country Image and Marketing Efforts on Retailer-Perceived Brand Equity: An Empirical Analysis. *Journal of Retailing*, 85(4), 437-452.
10. Balmer, J., & Greyser, S. (2002). Managing the multiple identities of the corporation. *California Management Review*, 44(3), 72-86.
11. Batey, M. (2008). *Brand Meaning*. United States of America: Routledge.
12. Bloemer, J., Ruyter, K. d., & Peeters, P. (1998). Investigating drivers of bank loyalty: the complex relationship between image, service quality and satisfaction. *International Journal of Bank Marketing*, 16(7), 276–286.
13. Brodie, R. J., Whittome, J. R., & Brush, G. J. (2009). Investigating the service brand: A customer value perspective. *Journal of Business Research*, 62(3), 345–355.
14. Chen, A. C.-H. (2001). Using free association to examine the relationship between the characteristics of brand associations and brand equity. *Journal of Product & Brand Management*, 10(7), 449-451.
15. Chien, P. M., Cornwell, T. B., & Pappu, R. (2010). Sponsorship portfolio as a brand-image creation strategy. *Journal of Business Research*, doi:10.1016/j.jbusres.2010.02.010.
16. Cretu, A. E., & Brodie, R. J. (2007). The influence of brand image and company reputation where manufacturers market to small firms: A customer value perspective. *Industrial Marketing Management*, 36(2), 230–240.

17. Danes, J. E., Hess, J. S., Story, J. W., & York, J. L. (2010). Brand image associations for large virtual groups. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 13(3), 309-323.
18. Davis, D. F., Golicic, S. L., & Marquardt, A. J. (2008). Branding a B2B service: Does a brand differentiate a logistics service provider? *Industrial Marketing Management*, 37(2), 218–227.
19. Fichter, C., & Jonas, K. (2008). Image effects of newspapers: How brand images change consumers' product ratings. *Zeitschrift für Psychologie*, 216(4), 226-234.
20. Ghodeswar, B. M. (2008). Building brand identity in competitive markets: a conceptual model. *Journal of Product & Brand Management*, 17(1), 4-12.
21. Grace, D., & O'Cass, A. (2002). Brand associations: looking through the eye of the beholder. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 5(2), 96-111.
22. Hinson, R., Owusu-Frimpong, N., & Dasah, J. (2011). Brands and service-quality perception. *Marketing Intelligence & Planning*, 29(3), 264-283.
23. Jamal, A., & Goode, M. M. (2001). Consumers and brands: a study of the impact of self-image congruence on brand preference and satisfaction. *Marketing Intelligence & Planning*, 19(7), 482-492.
24. Janonis, V., Dovaliene, A., & Virvilaite, R. (2007). Relationship of brand identity and image. *Engineering Economics*, 1, 69-79.
25. Ji-Hern, K., & Yong J., H. (2010, July). A model to investigate the influence of marketing-mix efforts and corporate image on brand equity in the IT software sector. *Industrial Marketing Management*.
26. Kapferer, J.-N. (2008). *The new strategic brand management: creating and sustaining brand equity long term* (4 th ed.). London, England: Kogan Page.
27. Kayaman, R., & Arasli, H. (2007). Customer based brand equity: evidence from the hotel industry. *Managing Service Quality*, 17(1), 92-109.
28. Keller, K. (2001). Building Customer-Based brand equity. *Marketing Management*, 10(2), 14-19.
29. Keller, K. L. (1993, Jan). Conceptualizing, Measuring, and Managing Customer-based brand equity. *Journal of Marketing*, 57(1), 1-22.
30. Keller, K. L. (2008). *Strategic Brand Management - building, Measurig, and Managing Brand Equity* (Third ed.). United States: PEARSON - Prentice Hall.
31. Lin, L.-Z., & Hsu, T.-H. (2011). Designing a model of FANP in brand image decision-making. *Applied Soft Computing*, 11(1), 561-573.
32. Ling, I.-L., Yang, C.-M., Liu, Y.-F., & Tsai, Y.-H. (2009). Penetrating adolescents' mental models of mp3 with ZMET. *Adolescence*, 44(176), 949-963.
33. Locke, K. D. (2003). *Grounded Theory in Management Research*. London: SAGE Publications.
34. Mehmet I., Y., Abhijit, B., & Sujay, D. (2009). Effects of comparative advertising format on consumer responses: The moderating effects of brand image and attribute relevance. *Journal of Business Research*, 62, 768–774.
35. Mudambi, S., Doyle, P., & Wong, V. (1997). An exploration of branding in industrial markets. *Industrial Marketing Management*, 26(5), 433–446.
36. Papasolomou, I., & Vrontis, D. (2006). Building corporate branding through internal marketing: the case of the UK retail bank industry. *Journal of Product & Brand Management*, 15(1), 37–47.

37. Pappu, R., & Quester, P. G. (2006). A Consumer-Based Method for Retailer-Equity Measurement: Results of an Empirical Study. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 13(September), 317-329.
 38. Persson, N. (2010). An exploratory investigation of the elements of B2B brand image and its relationship to price premium. *Industrial Marketing Management*, 39(8), 1269-1277.
 39. Pina, J. M., Martinez, E., Leslie, d. C., & Susan, D. (2006). The effect of service brand extensions on corporate image - An empirical model. *European Journal of Marketing*, 40(1/2), 174-197.
 40. Salinas, E. M., & Pina Pérez, J. M. (2009). Modeling the brand extensions' influence on brand image. *Journal of Business Research*, 62, 50-60.
 41. Schultz, D. E., & Barnes, B. E. (1999). *Strategic Brand Communication Campaigns* (5 ed.). NTC Contemporary.
 42. Shibin, S., & Yue, P. (2009). Bundling as a new product introduction strategy: The role of brand image and bundle features. *Journal of Retailing and Consumer Service*, 16, 367-376.
 43. Stern, B., Zinkhan, G. M., & Jaju, A. (2001). Marketing images: construct definition, measurement issues, and theory development. *Marketing Theory*, 1(2), 201-224.
 44. Thorbjørnsen, H., & Supphellen, M. (2011). Determinants of core value behavior in service brands. *Journal of Services Marketing*, 1, 68-76.
 45. Tuominen, P. (1999). Managing brand equity. *The Finnosh Journal of Business*, 48(1), 65-100.
 46. Yoo, B., Donthu, N., & Lee, S. (2000). An examination of selected marketing mix elements and brand equity. *Academy of Marketing Science*, 28(2), 195-211.
- Zaltman, G. (1997). Rethinking market research: Putting people back in. *Journal of Marketing Research*, 34(3), 424-437.